

NARODNA BANKA SRBIJE

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

5–9. decembar 2022.

Sektor za monetarne i devizne operacije

Odeljenje za devizne rezerve

Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Decembar 2022.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1

Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 09.12.2022	Promena	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	3.934,38	-3,37%	-15,71%
Dow Jones Industrial	SAD	33.476,46	-2,77%	-6,37%
NASDAQ	SAD	11.004,62	-3,99%	-29,08%
Dax 30	Nemačka	14.370,72	-1,09%	-8,11%
CAC 40	Francuska	6.677,64	-0,96%	-4,72%
FITSE 100	Velika Britanija	7.476,63	-1,05%	2,12%
NIKKEI 225	Japan	27.901,01	0,44%	-2,87%
Shanghai Composite	Kina	3.206,95	1,61%	-12,69%

Izvor: Bloomberg.

1.2

Nivo i promena prinosa državnih obveznica

		Nivo prinosa	Promena u b.p.	
			1w	YoY
Nemačka	2y	2,14%	4,5	284,2
	10y	1,93%	7,7	228,1
Francuska	2y	2,17%	3,0	293,8
	10y	2,39%	8,7	239,6
Španija	2y	2,37%	5,2	297,5
	10y	2,95%	8,8	257,4
Italija	2y	2,62%	4,4	284,2
	10y	3,83%	7,1	283,5
UK	2y	3,43%	8,3	299,6
	10y	3,18%	2,7	242,6
SAD	2y	4,35%	7,4	365,9
	10y	3,58%	9,3	208,3
Kanada	2y	3,85%	9,1	284,1
	10y	2,88%	10,2	137,0
Japan	2y	-0,02%	1,0	9,5
	10y	0,25%	-0,2	20,5

Izvor: Bloomberg.

1.3

Kretanja na FX tržištu

EUR			USD				
Kurs	Promena		Kurs	Promena			
	1w	YoY		1w	YoY		
EUR/USD	1,0546	0,19%	-6,59%	USD/EUR	0,9483	-0,19%	7,07%
EUR/GBP	0,8583	0,11%	0,44%	USD/GBP	0,8139	-0,07%	7,53%
EUR/CHF	0,9840	-0,29%	-5,78%	USD/CHF	0,9331	-0,48%	0,88%
EUR/JPY	143,92	1,55%	12,25%	USD/JPY	136,47	1,34%	20,20%
EUR/CAD	1,4366	1,31%	0,26%	USD/CAD	1,3624	1,11%	7,36%

Izvor: Bloomberg.

1.4

Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EUR			USD			GBP			CHF		
	nivo	promena u b.p.		nivo	promena u b.p.		nivo	promena u b.p.		nivo	promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	1,40%	0,0	197,8	3,80%	-1,0	375,0	2,93%	0,0	288,3	0,46%	0,3	116,3
1M	1,61%	9,1	218,6	4,30%	10,9	424,6	3,38%	12,3	329,0	0,46%	0,2	116,1
3M	2,01%	3,0	259,0	4,50%	6,3	443,7	3,64%	7,8	347,2	0,37%	5,2	107,4
6M	2,47%	6,0	301,2	4,72%	5,4	460,5	4,00%	5,5	369,8	0,06%	4,4	77,3
12M	2,86%	5,0	335,8	4,86%	4,1	456,7	4,35%	3,4	379,4	-0,32%	2,2	39,7

* EUR: €STR za O/N, EURIBOR za ostale ročnosti; USD: SOFR za O/N, CME Term SOFR Rates za ostale ročnosti.

GBP: SONIA za O/N, ICE Term SONIA Reference Rates za ostale ročnosti; CHF: SARON za O/N, SARON Compound Rates za ostale ročnosti.

1.5

Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za Q4 (u %)
Evropska centralna banka	1,50*	0,75	27.10.22.	15.12.22	2,00
Federalne rezerve SAD	3,75-4,00	0,75	02.11.22.	14.12.22.	4,25-4,50
Banka Engleske	3,00	0,75	03.11.22	15.12.22	3,50
Banka Kanade	4,25	0,50	07.12.22	25.01.23	4,25
Švajcarska nacionalna banka	0,50	0,75	22.09.22.	15.12.22.	1,00

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 2,00%).

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu evro je ojačao za 0,19% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD kretao se u rasponu od **1,0444** do **1,0595** (tokom perioda trgovanja), odnosno od **1,0482** do **1,0546** (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

Početkom nedelje dolar je ojačao prema evru i drugim valutama, poput japanskog jena i britanske funte, nakon što su podaci pokazali da je rast poslovne aktivnosti u uslužnom sektoru SAD neočekivano ubrzao u novembru, što je podstaklo spekulacije da će FED povećati kamatne stope možda više nego što se do nedavno očekivalo. *ISM* indeks uslužnog sektora u SAD povećan je na 56,5 sa 54,4 u oktobru, ukazujući na to da je uslužni sektor ostao otporan na dosadašnja povećanja kamatnih stopa. Pre objavlјivanja ovih podataka evro je ojačao na 1,0595 prema dolaru, što je bio najviši nivo još od juna ove godine i najviši tokom perioda trgovanja u posmatranoj nedelji.

U utorak je dolar dodatno blago ojačao prema evru, dok su cene akcija smanjene, u uslovima pojačane averzije prema riziku na tržištu, jer su investitori pokušavali da se pozicioniraju za novo povećanje kamatnih stopa na sastanku FED-a 14. decembra. Pored toga, član ECB-a i guverner centralne banke Kipra Herodotu izjavio je u utorak da će kamatne stope biti ponovo povećane, ali da su sada „veoma blizu“ neutralnog nivoa.

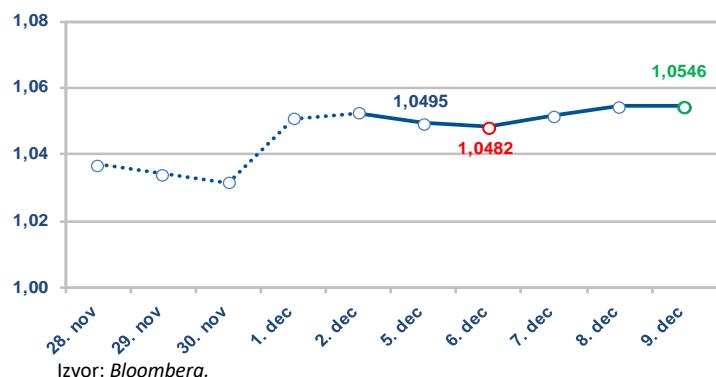
U izveštajnom periodu evro je ojačao prema dolaru za 0,19%.

Američki dolar je sredinom nedelje oslabio u odnosu na glavne valute zbog zabrinutosti da bi rastuće kamatne stope mogle da gurnu američku ekonomiju u recesiju, dok je popuštanje kineskih ograničenja kovida podstaklo jačanje juana. Neki investitori su očekivali da će FED uskoro usporiti tempo povećanja stopa, ali nedavni optimistični podaci o zapošljavanju, uslugama i proizvodnji u SAD doprineli su nesigurnosti investitora u pogledu buduće politike FED-a. Nekoliko rukovodilaca američkih banaka priprema se za pogoršanje ekonomije SAD sledeće godine. Među njima, izvršni direktor *Bank of America* Brajan Mojnihan rekao je investitorima na finansijskoj konferenciji Goldman Saksa da istraživanje banke pokazuje „negativan rast“ u prvoj polovini 2023. godine, ali da će kontraktacija biti „blaga“. Jedan stav je da će recesionske brige navesti FED na pauzu (u podizanju kamatnih stopa), zbog čega dolar slabi. Prema dolaru, evro je porastao za 0,3%, na 1,0507 dolara, zbog znakova da bi evropski ekonomski pad mogao biti manji nego što se ranije strahovalo.

U četvrtak je dolar nastavio da slabi prema evru usled zabrinutosti investitora oko potencijalne recesije u SAD. Glavni fokus investitora je na sastancima centralnih banaka (FED-a, ECB-a i Banke Engleske) sledeće nedelje, koje nastavljaju da podižu kamatne stope i time usporavaju privredni rast, u nastojanju da obuzdaju uporno visoku inflaciju. Pored toga, investitori su isčekivali podatke o rastu proizvođačkih cena u SAD koji izlaze u petak, dok podaci o rastu potrošačkih cena izlaze sledeće nedelje.

1.6

Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

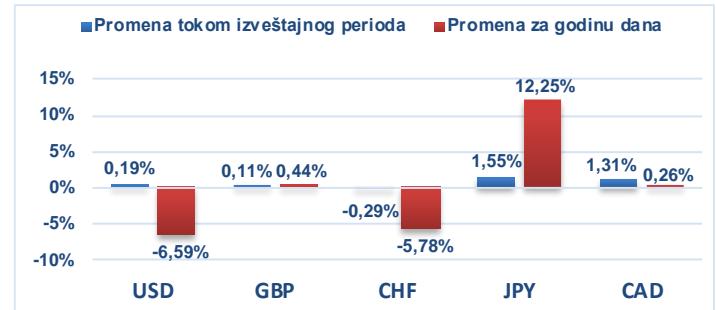
1.7

Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

1.8

Promena vrednosti evra u odnosu na odabrane valute

Izvor: Bloomberg.

Krajem nedelje dolar je ojačao prema evru, nakon što su podaci o inflaciji proizvođačkih cena bili iznad očekivanja, što je pojačalo zabrinutost učesnika na tržištu da bi izveštaj o inflaciji potrošačkih cena, koji izlazi neposredno pre odluke FED-a sledeće nedelje, takođe mogao da iznenadi naviše, što dovodi u sumnju očekivanja će FED usporiti tempo povećanja kamatnih stopa.

Kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od 1,0546 američkih dolara za evro.

Državne obveznice SAD

Prinos državnih obveznica SAD su tokom nedelje povećani duž cele krive prinosa. Prinos dvogodišnje obveznice povećan je za oko 7 b.p. (na 4,35%), a prinos desetogodišnje obveznice za oko 9 b.p. (na 3,58%). Nagib krive je blago povećan, ali je ona i dalje znatno invertovana na ovom segmentu.

Na takve prinosa tokom nedelje najviše je uticala **objava nešto boljih ekonomskih podataka** od očekivanja, koji ukazuju na nastavak solidnog rasta aktivnosti u uslužnom sektoru u poslednjem tromesečju, kao i blago poboljšanje sentimenta kod potrošača u SAD. Investitori i dalje očekuju da će FED prvo da uspori, a zatim i zaustavi proces povećanja referentne stope do sredine 2023. godine.

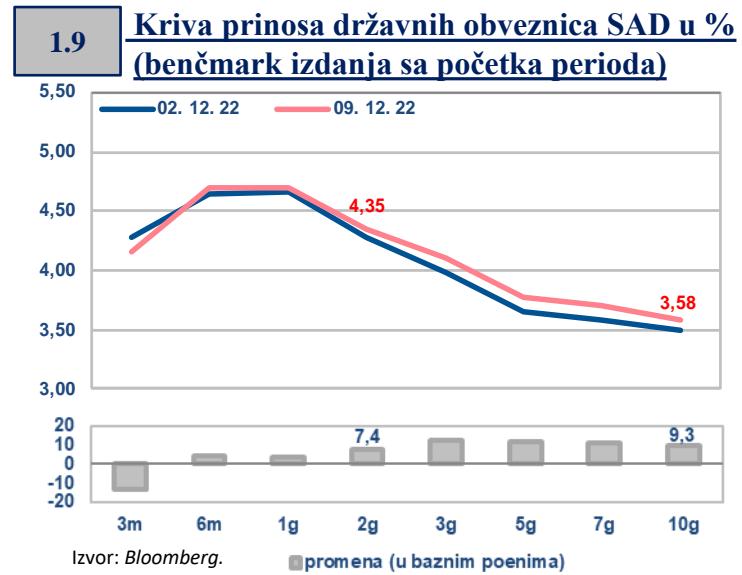
ISM indeks uslužnog sektora SAD za novembar povećan je na 56,5, sa 54,4 u oktobru i bio je iznad očekivanja (53,5). Većina grana u okviru ovog sektora (13 od 18) zabeležila je rast, ukazujući na to da je tražnja za uslugama i dalje snažna.

Komponenta koja se odnosi na poslovnu aktivnost povećana je za 9,0 poena, na nivo od čak 64,7, najviše od decembra 2021. Pokazatelj zaposlenosti je u novembru takođe povećan, na 51,5 sa 49,1 u prethodnom mesecu. Kod novih porudžbina se beleži blagi pad vrednosti pokazatelja (-0,5 poena), ali je ona i dalje daleko u ekspanzivnoj teritoriji (56,0). Pokazatelj inostranih porudžbina pao je na 38,4, što je najniži nivo od početka pandemije. Indeks nabavnih cena blago se smanjio (niže za 0,7 poena) na 70,0, ukazujući na to da su inflatori pritisci ostali snažni. Ovi podaci bili su u suprotnosti s *PMI* indeksom uslužnog sektora, koji se već pet meseci nalazi u zoni kontrakcije, kao i sa *ISM* indeksom proizvodnog sektora, koji je pokazao da je aktivnost u novembru zabeležila kontrakciju prvi put od maja 2020. godine.

ISM indeks ukazuje na nastavak ekspanzije u uslužnom sektoru, dok je proizvodni sektor u zoni kontrakcije.

Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD tokom nedelje koja se završila 3. decembra blago je povećan na 230 hiljada, u skladu sa očekivanjima, sa 226 hiljada u prethodnoj nedelji. Takođe, broj nezaposlenih koji se kontinuirano prijavljuju za pomoć za nezaposlene u nedelji koja se završila 26. novembra povećan je na 1,67 miliona, sa 1,61 milion. Broj novih prijava se i dalje nalazi na niskom nivou i ne ukazuje na usporavanje na tržištu rada, a ovi podaci su često volatilni tokom sezone praznika.

Indeks poverenja potrošača Univerziteta iz Mičigena, prema preliminarnoj proceni za decembar, povećan je na 59,1, sa 56,8, iznad očekivanja (57,0). Komponenta koja se odnosi na procenu trenutne situacije povećana je na 60,2, sa 58,8 u novembru, dok je komponenta očekivanja neočekivano povećana na 58,4, sa 55,6. Očekivanja inflacije u narednoj godini dana smanjena su na najniži nivo od septembra prošle godine, na 4,6%, sa 4,9%, dok su očekivanja inflacije u dužem roku – narednih pet do deset godina zadržana na 3,0%, u skladu sa očekivanjima. Zabrinutost zbog visokih cena u kratkom roku je smanjena, delom usled nižih cena benzina, ali su ta očekivanja i dalje relativno visoka. Dugoročna inflaciona očekivanja ostaju na gornjoj granici koja je prihvatljiva za FED, ukazujući na to da je FED daleko od toga da odustane od borbe protiv inflacije. Osim toga, sentiment kod potrošača beleži rast u odnosu na novembar, ali je i dalje na niskom nivou, istorijski posmatrano.

1.10

Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Indikator	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
ISM indeks uslužnog sektora	Nov	53,5	56,5	54,4
Stopa rasta proizvođačkih cena, G/G	Okt	7,2%	7,4%	8,1%
Indeks poverenja potrošača Univerziteta iz Mičigena, preliminarno	Dec	57	59,1	56,8

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda prinosi nemačkih državnih obveznica zabeležili su rast duž cele krive prinosa, a najviše na delu oko godinu dana. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice povećan je za oko 4 b.p., na 2,14%, a prinos desetogodišnje obveznice za oko 8 b.p., na 1,93%. Prinosi su povećani u drugoj polovini nedelje, pošto su ekonomski podaci iz SAD bili jači nego što se očekivalo, a evropske banke su ECB-u otpлатile više kredita nego što se očekivalo.

BDP zone evra, prema finalnim procenama, povećan je za 0,3% u trećem tromesečju, iznad prethodne procene od 0,2%, ali će pad ekonomske aktivnosti izazvan energetskom krizom verovatno početi od poslednjeg tromesečka ove godine. Najveći pozitivan doprinos rastu imale su investicije u osnovna sredstva, koje su povećane za 3,6%, uz doprinos BDP-u od 0,8 p.p. i lična potrošnja, koja je povećana za 0,9%, uz doprinos od 0,4 p.p., dok je negativan doprinos na BDP od 1,1 p.p. imao neto izvoz, usled bržeg rasta uvoza (4,3%) od izvoza (1,7%).

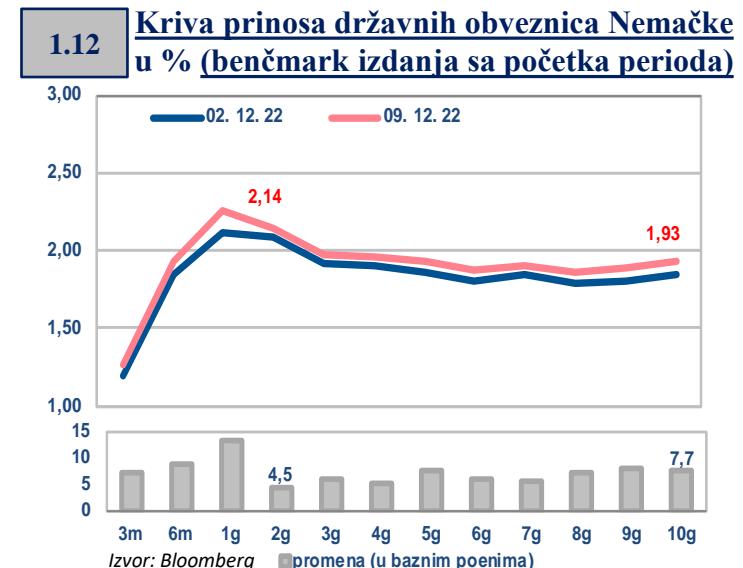
Član ECB-a i guverner slovačke centralne banke Peter Kažimir rekao je da inflacija od 10% u novembru, iako je usporila prvi put za poslednjih godinu i po dana, nije razlog za usporavanje tempa povećanja kamatnih stopa, signalizirajući svoju podršku novom povećanju od 75 b.p. S obzirom na to da će recesija u zoni evra verovatno biti kratkotrajna, a da će inflacija ostati iznad cilja čak i tokom 2025, ECB bi trebalo brzo da podigne stope do nivoa koji koči ekonomsku aktivnost. Ukažao je na nedostatak radnika i rekao da postoje znaci da je privreda zone evra otpornija nego što se ranije mislilo, a da će recesija usled rastućih troškova energije verovatno biti tehnička i kratkoročna.

Poslovne banke će prevremeno otplatiti 447,5 milijardi evra kredita u okviru programa TLTRO.

Industrijska proizvodnja u Nemačkoj u oktobru je smanjena za 0,1%, što je manje od očekivanja (-0,6%), nakon rasta od 1,1% u prethodnom mesecu (revidirano sa 0,6%). U odnosu na isti mesec prethodne godine proizvodnja je nepromenjena (očekivano -0,7%, prethodno revidirano sa 2,6% na 3,1%). Nemačka industrijska proizvodnja je u oktobru samo minimalno smanjena u odnosu na septembar, iako su energetski intenzivni sektori ponovo proizvodili znatno manje. U ostalim sektorima proizvodnja je u proseku čak blago porasla. Nakon ovih podataka, postalo je još verovatnije da nemačka privreda neće zabeležiti pad ni u četvrtom tromesečju ove godine, uprkos znatno višim cennama energije. Međutim, to će se verovatno promeniti u prvoj polovini sledeće godine.

ECB je saopštila da će poslovne banke prevremeno otplatiti 447,5 milijardi evra kredita u okviru programa TLTRO, nakon što su prethodnog meseca prevremeno otplatile nešto manje od 300 milijardi evra. Iznos kredita je nakon ovoga smanjen za oko 25% i na kraju godine biće nešto preko 1300 milijardi evra. Nakon što je ECB u oktobru izmenila uslove kreditiranja, odnosno povećala kamatnu stopu poslovnim bankama, ponudila je i mogućnost za prevremenu otplatu. Pored novembra i decembra, banke će moći i u svakom od naredna tri meseca prevremeno da otplate kredite, a nakon tога само tromesečno.

1.12

1.13

Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Indikator	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Industrijske porudžbine, M/M, Nemačka	Okt	0,1%	0,8%	-2,9%
Industrijska proizvodnja, M/M, Nemačka	Okt	-0,6%	-0,1%	1,1%
Stopa rasta BDP-a, T/T, zona evra, finalno	T3	0,2%	0,3%	0,2%

Izvor: Bloomberg.

1.14

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

II Kretanja na tržištima izabralih zemalja u razvoju

2.1

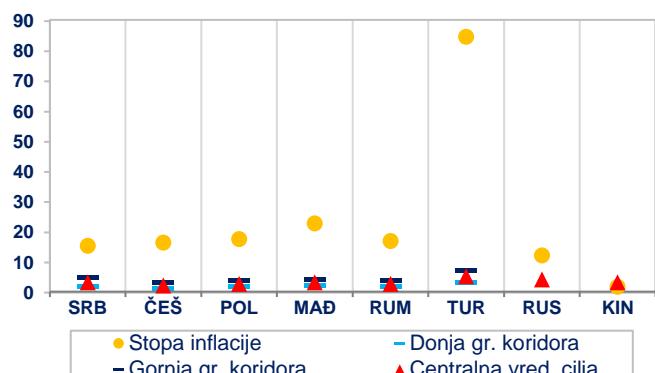
Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (Q4, %)*
Srbija (NBS)	5,00	0,50	8.12.22	12.1.23	-
Češka (CNB)	7,00	1,25	22.6.22	21.12.22	7,00
Poljska (NBP)	6,75	0,25	7.9.22	4.1.23	6,75
Madarska (MNB)	13,00	1,25	27.9.22	20.12.22	13,00
Rumunija (NBR)	6,75	0,50	8.11.22	10.1.23	-
Turska (CBRT)	9,00	-1,50	24.11.22	22.12.22	9,00
Rusija (CBR)	7,50	-0,50	16.9.22	16.12.22	7,50
Kina (PBoC)	4,35	-0,25	23.10.15	n/a	4,35

Izvor: Bloomberg / * T4 2022. godine – prosečne projekcije dostupne na osnovu poslednjih raspoloživih anketa.

2.2

Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg / sajtovi centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

Centralna banka Poljske (NBP) na sastanku održanom 7. decembra **zadržala je referentnu stopu na nepromjenjenom nivou od 6,75%**, što je u skladu sa očekivanjima tržišnih učesnika. Ovo je **treći uzastopni sastanak na kom je referentna stopa NBP-a zadržana na nepromjenjenom nivou**. Iako je guverner NBP-a Adam Glapinski nedavno istakao da ciklus pooštravanja monetarne politike NBP-a nije završen, već da je pauziran, **tržišni učesnici smatraju da ovaj sastanak najverovatnije ipak označava kraj ciklusa pooštravanja monetarne politike NBP-a**. Predstavnici NBP-a su u saopštenju ponovili izjave s prethodnih sastanaka: da bi NBP mogla da realizuje intervencije na deviznom tržištu, da bi snažniji zlat mogao da pomogne u suzbijanju inflacionih pritisaka, kao i da će buduće odluke zavisiti od dešavanja u Ukrajini i drugih podataka. **Poljska je u trećem tromesečju zabeležila rast BDP-a od 4,0% YoY (1,3% QoQ), što je ispod nivoa iz prethodnog tromesečja (5,5% YoY)**.

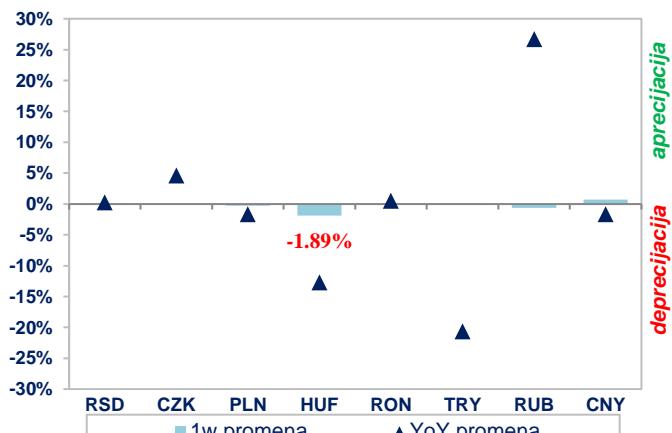
Stopa inflacije u Mađarskoj za novembar iznosi 22,5% YoY (1,8%MoM), što je **iznad nivoa iz oktobra** (21,1% YoY) i **iznad očekivanja tržišnih učesnika** (22% YoY). Stopa inflacije u Mađarskoj nalazi se na najvišem nivou posmatrajući zemlje EU. **Bazna stopa inflacije iznosi 23,9% YoY u novembru** i nalazi se **iznad podatka iz oktobra** (22,3% YoY). S druge strane, nakon dva uzastopna meseca u kojima je zabeležen njen dvocifren rast, **stopa rasta industrijske proizvodnje u Mađarskoj u oktobru zabeležila je rast od 5,1% YoY**, što je ispod očekivanja tržišnih učesnika (9,4% YoY).

Stopa inflacije u Češkoj u novembru zabeležila je nivo od 16,2% YoY, što je **iznad očekivanja tržišnih učesnika** (15,8% YoY). Stopa inflacije u novembru nalazi se i **iznad nivoa od 15,1% YoY iz oktobra** i dolazi nakon što je ona u oktobru smanjena (sa 18% YoY u septembru). Na mesečnom nivou zabeležen je rast inflacije od 1,2% MoM. Na rast stope inflacije u novembru **najveći uticaj imalo je povećanje cena stanovanja i prehrambenih proizvoda**.

Stopa inflacije u Rusiji za novembar iznosi 11,98% YoY, što je **ispod nivoa za oktobar**, kada je iznosa 12,63% YoY. Inflacija je počela da opada nakon što je dosegla najviši nivo u poslednjih dvadeset godina. Cene prehrambenih proizvoda su u novembru porasle za 11,5% YoY.

2.3

Promena lokalnih valuta izabralih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4

Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (ročnost približna 10G)

Emитент (dospeće)	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija (2032)	6,850	-35,0	265,0
Češka (2032)	4,555	2,1	215,2
Poljska (2032)	6,444	6,6	332,0
Mađarska (2032)	9,123	94,7	478,6
Rumunija (2032)	7,726	-3,7	219,8
Turska (2031)	10,730	29,0	-973,0
Rusija (2031)	15,985*	616,5	925,5
Kina (2032)	2,917	0,9	3,6

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Reuters) i Srbiju (podaci iz sekundarnog trgovanja).

* Podatak od 25. 2. (poslednji raspoloživi podatak pre zabrane trgovanja državnim HoV Rusije).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda cena zlata je porasla za 0,20% i kretala se u rasponu od 1.769,89 do 1.798,94 američka dolara po finoj unci zlata (vrednost na kraju dana, Bloomberg Composite London).

Na rast cene zlata tokom cele posmatrane nedelje uticali su: povećane geopolitičke napetosti; protesti u pojedinim gradovima Kine zbog politike ograničenja u borbi protiv širenja kovida (sukob demonstranata i policije u Kini znatno je uticao na povećanu tražnju investitora za zlatom kao sigurnom aktivom); znaci usporavanja proizvodnih aktivnosti u SAD; pad vrednosti američkog dolara; smanjenje nivoa stopa primosa na državne obveznice SAD; velika tražnja za zlatom u Pakistanu zbog zabrinutosti oko pogoršanja ekonomskih uslova u toj državi i u Egiptu u pokušaju zaštite uštedevine stanovništva zbog gubitka vrednosti nacionalne u odnosu na strane valute.

Cena zlata je porasla za 0,20% i na kraju izveštajnog perioda iznosila je 1.798,94 USD/Oz.

Na ograničenje daljeg rasta cene zlata u posmatranoj nedelji uticali su: podaci o uslužnom sektoru SAD koji su podstakli očekivanja pojedinih investitora da bi FED mogao nastaviti sa agresivnim pooštravanjem monetarne politike; delimično smirivanje stanja na kriptotržištu nakon FTX skandala koji je pretio sistemskim kolapsom i bacio sumnju na budućnost kriptovaluta.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda cena nafte tipa brent smanjena je za 10,65% i kretala se u rasponu od 75,31 američki dolar po barelu do 82,42 američka dolara po barelu (vrednost na kraju dana, Bloomberg Composite London).

Na pad cene nafte tokom posmatrane nedelje uticali su: zabrinutost usled slabih ekonomskih izgleda za Kinu, EU i SAD koji vrše pritisak na usporavanja rasta globalne tražnje za naftom; ograničenje cena nafte koje nameće G7, EU i Australija, uz embargo od strane EU na uvoz ruske nafte; izveštaj Agencije za informacije o energetici (EIA) o povećanju proizvodnje sirove nafte na najviši nivo od avgusta, uz rast zaliha benzina u SAD; vesti o povećanju broja zaraženih od kovida u Kini, što bi moglo usporiti privredni rast u sledećih nekoliko meseci.

Cena nafte je smanjena za 10,65% i na kraju posmatranog perioda iznosila je 75,81 USD/bbl.

Na ograničenje pada cene nafte uticali su: smanjena ponuda nafte zbog odluke OPEC+ da zadrži svoj prethodni cilj smanjenja proizvodnje; zastoj i kašnjenja 20 naftnih tankera na izlazu iz Crnog mora ka Sredozemnom moru zbog čekanja na provere turskih vlasti da njihov teret nije prekršio embargo G7; najave Rusije da će smanjiti proizvodnju nafte kao odgovor na ograničenje cena; vest o curenju i zatvaranju naftovoda Keystone između Kanade i SAD; pad vrednosti američkog dolara; smanjenje broja operativnih naftnih i gasnih platformi u SAD, po podacima kompanije Baker Hughes.

3.1

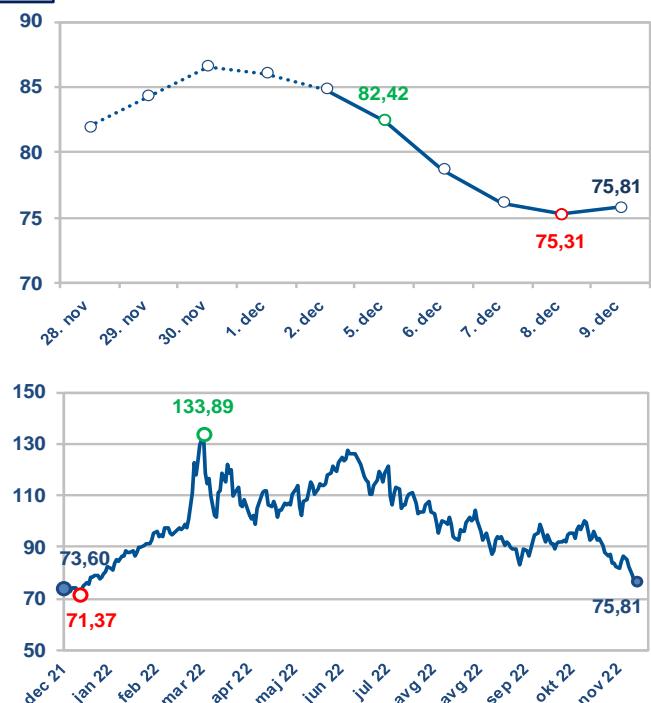
Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

3.2

Cena nafte tipa brent (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.